

LAŽNE VIJESTI

Kako možemo prepoznati lažne vijesti?

Na društvenim medijima kruži mnogo lažnih vijesti o koronavirusu, osobito o lažnim lijekovima. Učenici ponekad nekritično dijele te vijesti misleći kako su istinite ili naprosto smiješne. U ovoj nastavnoj jedinici razmatramo posljedice dijeljenja lažnih vijesti te kako razlikovati stvarne od lažnih.

Učenici će moći:

- ▶ promišljati o posljedicama dijeljenja lažnih vijesti;
- ▶ analizirati različite vrste lažnih vijesti;
- ▶ prepoznati tehnike za uočavanje lažnih vijesti;
- ▶ razviti analitičko i kritičko razmišljanje te osjećaj digitalne odgovornosti.

POTICAJ

Kviz istina/laž: <https://fullfact.org/quiz/coronavirus/>
Vijest: <https://bit.ly/34lch8Z>

Možda ćete trebati pronaći sličan kviz na vašem jeziku ili ga sami izraditi - ali pazite, činjenice trebaju biti ažurirane.

Postoji li slična objava na vašem jeziku?

RASPRAVA

Nakon kviza:

- ▶ Kakav ste rezultat ostvarili u kvizu? Je li vas neki od odgovora iznenadio? Ako je, koji? Zašto?
- ▶ Zašto se na društvenim mrežama prenose netočne vijesti o koronavirusu?
- ▶ Čini li to neku štetu? Zašto ili zašto ne?

Nakon vijesti:

- ▶ Zašto ljudi vjeruju u takve lažne lijekove?
- ▶ Zna li za neke druge lažne vijesti o koronavirusu?
- ▶ Kako možete provjeriti je li možda neka vijest lažna?
- ▶ Gdje možete potražiti pomoć?

Ako učenici ne žele povjerovati da je nešto lažno, postupajte s tim kao s osjetljivim pitanjem.

Kažite vašim učenicima koje su ugledne ili službene internetske stranice, npr. WHO za koronavirus.

ZAKLJČAK

Sažite glavne točke nastavne jedinice.

Podsjetite na važnost provjere objavljenih vijesti i na to kako je važno zastati kako bi se razmislilo prije nego ih se dijeli.

Vježbajte glavne načine provjere lažnih vijesti.

Podredno, zatražite od učenika da oni daju sažetak.

ZADATAK

Učenici dalje razvijaju svoje vještine provjere lažnih vijesti.

Videozapis: <https://newsliteracy.ca/fakeout/learning-the-skills/>

U malim skupinama učenici odabiru tri ili četiri vijesti o koronavirusu i provjeravaju njihovu pouzdanost.

Pripremaju savjete za ostale učenike o tom pitanju i izrađuju prezentaciju.

O toj temi na internetu postoje mnogi videozapisi.

Potičite učenike na korištenje inovativnih oblika digitalne prezentacije koji su bliski ostalim učenicima.

NASTAVAK

Učenici povratno izvješćuju o najvažnijim stvarima koje su naučili iz tog zadatka.

Objašnjavaju kakav bi savjet dali ostalim učenicima o tom pitanju.

Raspravljaju o tome što misle tko bi u društvu trebao biti odgovoran za uređenje pitanja lažnih vijesti u online okruženju.

Mogli biste učenicima dati još jednu moguću lažnu vijest na provjeru.